

CARSKA SKULPTURA U RIMSKOJ PROVINCIJI DALMACIJI

NOSITELJ KOLEGIJA: dr. sc. Marija Kolega, docent

SEMESTAR: I.

STATUS KOLEGIJA: Izborni

UVJET UPISA KOLEGIJA: Nema

BROJ SATI TJEDNO: 1 sat predavanja + 1 sat seminara (P15 + S15)

ECTS BODOVI: 3

SADRŽAJ KOLEGIJA: U rimskoj provinciji Dalmaciji obrađuju se skupine carskih skulptura, a čine ih pojedinačno sačuvani primjeri i ansambli koji čine cjelinu. Razmatraju se carske skupine kipova pronađene u istaknutim kolonijalnim i municipalnim središtima na području rimske provincije Dalmacije u zemljopisnom slijedu od sjevera do juga: Cres (*Crexi*), Osor (*Apsorus*), Rab (*Arba*), Nin (*Aenona*), Skradin (*Scardona*), Solin (*Salona*), Čitluk (*Aequum*), Vis (*Issa*), Omiš (*Oneum*), i Vid (*Narona*).

Najranije skupine carskih kipova i njihovih članova obitelji potječu iz Augustova doba, dok je julijevsko-klaudijevsko doba najbogatije po količini sačuvanih kipova. Zatim slijede kipovi iz flavijevske i trajanske dinastije. Epigrafički nalazi potvrđuju njihovo podizanje i tijekom doba Antonina i Severa. I na kraju javljaju se krajem 3. i početkom 4. stoljeća (tetrahijsko doba), te čine zadnje do sada poznate primjere carske skupine na području rimske provincije Dalmacije. Ta je pojava u skladu s ostalim provincijalnim područjima Rimskog Carstva.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE I USVAJANJA ZNANJA: Nastava se izvodi jednom tjedno, kombiniranjem predavanja i seminara

OBVEZE STUDENATA: Usmeni ispit, održavanje seminara

PRAĆENJE NASTAVE I OCJENJIVANJE S TUDENATA: Studenti su dužni odslušati najmanje 50% predavanja, te sudjelovati u radi i diskusiji na najmanje 75% seminara.

LITERATURA:

Obavezna: C. B. Rose, *Dynastic Commemoration and Imperial Portraiture in the Julio-Claudian Period*, Cambridge-New York, 1997; N. Cambi, Tri carska portreta iz Osora, *Izdanja HAD-a*, 7, 1982, str. 85-98; N. Cambi, Novi portret cara Trajana s otoka Cresa, *Arheološki radovi i rasprave*, 12, 1996, str. 71-81; N. Cambi, Skupine carskih kipova u rimskoj provinciji Dalmaciji, *Histria Antiqua*, 4, 1998, str. 45-61; M. Kolega, Rimska portretna plastika iz zbirke Danieli u Arheološkom muzeju u Zadru, Zadar, 1989.; M. Kolega, Carski kipovi julijevsko-klaudijevske dinastije u Enoni, *Histria Antiqua*, 4, 1998, str. 85-91; M. Kolega, *Damnatio memoriae* u rimskoj portretnoj umjetnosti: Domicijan/Nerva u Ninu, *Diadora*, 14, 1992, str. 59-82.

Dopunska: H. R. Goette, *Studien zu römischen Togadarstellungen*, Mainz am Rhein, 1990.; D. Boschung, *Gens Augusta. Untersuchungen zu Aufstellung. Wirkung und Bedeutung der Statuengruppen des julisch-claudischen Kaiserhauses*, Mainz am Rhein, 2002; N. Cambi, *Kiparstvo rimske Dalmacije*, Split, 2005, str. 24-35, 48-50, 64-67, 74-81, 117-119, 162-185.